

med Udfærdigelse af nye Regler overvejes at faa tilvejebragt en ny Blanket til Brug for danske Pas. Det vil sikkert ogsaa vise sig hensigtsmæssigt, om man i Lighed med de Ordninger, der er gældende i flere andre Lande, f. Eks. i Norge og Sverige, kunde centralisere Pasudstedelsen for at forhindre, at den samme Person skaffer sig flere Pas i forskellige Politikredse. Alle disse Spørgsmaal har været gjort til Genstand for nærmere Undersøgelse og Overvejelse i et af Justitsministeriet før Krigens Udbrud nedsat Udvalg, som har afgivet en Betænkning til Justitsministeriet om Resultatet af Udvalgets Arbejde. De herskende Forhold under Besættelsen og Vanskelighederne ved at fremskaffe det rette Materiale til Brug for de nye Pasblanketter har hidtil forhindret Realisationen af de paa-tænkte Foranstaltninger. Med det øgede Samkvem mellem Nationerne og det Pres, der utvivlsomt stadig vil være til Stede i mange europæiske Lande for at faa Udrejsemuligheder til andre Lande, er det imidlertid nødvendigt, at den danske Stat sikrer sig bedst muligt imod, at danske Pas bliver gjort til Genstand for Misbrug til Skade for danske Interesser. De af det paagældende Udvalg fremsatte Forslag kan dog ikke tages op, før Forholdene gør det muligt.

Stk. 3 svarer ganske til T. § 5, Stk. 2.

Til § 15.

I T. § 5, Stk. 1, er der Hjemmel til ved kgl. Anordning at fastsætte nærmere Regler for Udstedelse af Pas til danske Statsborgere, herunder om Adgangen til at nægte Pasudstedelse eller inddrage allerede udstedte Pas. I Praksis er det iøvrigt antaget, at denne Beføjelse tilkommer Justitsministeren uden særlig Lovhjemmel. Der vil kunne forekomme Tilfælde, hvor man fra Politiets Side kan have stor Interesse i at forhindre en dansk Statsborgers Udrejse af Landet eller aabne Mulighed for hans Tilbagesendelse, saafremt det maatte være lykkedes ham at komme til Udlandet, hvad der i den forløbne Tid har været Trang til overfor flygtede Værnemagere, over for hvilke en egentlig Udleveringsbegøring ikke kunde gennemføres. I saadanne Tilfælde vil Formaålet at sikre sig vedkommende Persons Tilstedeværelse paa en effektiv og dog ret lempelig Maade kunne gennemføres ved Nægtelse af Pasudstedelse eller Inddragelse af et tidligere udstedt Pas. Regler, der tager Sigte paa samme Formaal, findes ogsaa i andre Lande, hvorved navnlig kan henvises til Reglerne i svensk Kundgørelse Nr. 471 af

31. Maj 1940 § 6 og Kundgørelse Nr. 548 af 14. Juni 1940 §§ 9 og 10.

I Medfør af T. § 5, Stk. 1, er der ved kgl. Anordning af 27. November 1946 givet Regler for, i hvilke Tilfælde Politiet kan nægte Udstedelse af Pas til en dansk Statsborger samt inddrage et allerede udstedt Pas. Disse Tilfælde er følgende:

- 1) naar der er rejst Sigtelse mod den paagældende for et strafbart Forhold, og enten Frihedsstraf antages at være forskyldt, eller — for saa vidt alene Bøde og Konfiskation kan forventes idømt — det maa antages, at han har til Hensigt at unddrage sig Forfølgningen ved Udrejse af Landet,
- 2) naar den paagældende er idømt Frihedsstraf, som ikke er afsonet, eller Straf af Bøde og Konfiskation, som ikke er erlagt, eller for hvilken Sikkerhed ikke foreligger,
- 3) naar der er grundet Formodning om, at den paagældende har til Hensigt at udrejse for i Udlandet at drive en forbryderisk Virksomhed eller en Virksomhed til Skade for den danske Stats Interesser,
- 4) naar den paagældende omfattes af et i Lovgivningen indeholdt Forbud imod en Persons Udrejse af Landet, forinden han har opfyldt ham paahvilende Forpligtelser over for det offentlige eller over for private.

Man har været opmærksom paa de Betæneligheder, der kan være ved i alle de ovennævnte Tilfælde at overlade til Politiet at afgøre, om der er Grundlag for at nægte at udstede Pas eller inddrage et allerede udstedt Pas, og ved at lade det bero paa en kgl. Anordning, i hvilket Omfang der skal være Mulighed for at nægte Pasudstedelse, ligesom man i det hele har ment i størst muligt Omfang at burde begrænse Adgangen til at nægte Pasudstedelse eller inddrage et allerede udstedt Pas. Man har overvejet Mulighederne for at henlægge Afgørelsen af disse Spørgsmaal til Domstolene, men har dog ikke fundet denne Vej farbar, da Afgørelsen i en Række Tilfælde maa komme til at afhænge af et ret frit Skøn og ofte kan være af særdeles hastende Karakter. Man har derimod ment at burde gaa det Skridt videre i Retning af at betrygge Borgernes Stilling, at man for det første foreslaar det fastsat i selve Loven, i hvilke Tilfælde der skal være Mulighed for at nægte Pasudstedelse eller inddrage et allerede udstedt Pas, og dernæst foreslaar, at det kun i de ret klare Tilfælde skal være overladt